

Rapport Studieresa till Billunds bibliotek 29 maj 2018

Till bok- & biblioteksmässan var vi, Britt Dahlström, barnbibliotekarie och Vicki Klaiber Svensson, kulturstrateg (och fritidspedagog) inbjudna av MTM att vara med i ett seminarium där vi skulle tala om läsfrämjande arbete för barn inom bibliotek. Vi har tidigare drivit och driver flera läsfrämjande projekt, bl. Läsmuskler, och fick därför frågan att vara med. Vi fick i uppdrag av moderatorn Anders Mildner att lyfta var sitt gott exempel på ett bibliotek som arbetar på ett läsfrämjande och positivt vis med barn. Ett av de bibliotek vi hittade var Billunds bibliotek som har satt leken som fokus i sin biblioteksverksamhet. Vi blev oerhört nyfikna på att åka dit själva och ansökte om medel från biblioteksföreningen för en studieresa. Ulricehamn står inför att bygga ett nytt bibliotek och varje inspiration till hur vi kan forma innehåll och lokaler på bästa sätt är välkommet.

Vi reste från Göteborg måndagen den 28 maj. Väl framme i Billund körde vi förbi Legoland och vattenlandet Lalandia. Så enormt stort och så enormt stora parkeringsplatser. Efter att ha checkat in på hotellet tog vi en promenad in till Billunds lilla centrum. I Billund bor det bara ca 6000 personer. Många är gästarbetare som arbetar på Lego. Stadskärnan verkar vara under förändring. Det stod ett nybyggt spännande hus mitt på torget som vi blev mycket nyfikna på. Fantastisk arkitektur och vi hoppades på att det var biblioteket. Det var kväll och allt var stängt så vi kom inte in. Efter lite letande hittade vi då biblioteket. Det finns i en låg 70-talstegelbyggnad där också kulturskolan, ett fik och kyrkan har sina lokaler. Det som mest syntes utifrån var kyrkans höga torn med ett kors. Inte alls så lockande som det nybyggda huset på torget. Vi tänkte genast hur ska ett litet bibliotek få besökare när det finns så enormt mycket annat som lockar.

Nästa dag var biblioteket öppet, eller bemannat. Alla bibliotek i Danmark har nu "Meröppet" och om man bara har ett bibliotekskort kan man besöka biblioteken även efter att personalen gått hem. Vi togs emot av bibliotekarien Kim som visade oss runt. Biblioteket var nyligen renoverat med medel från både kommunen och företaget Lego som gått in med 9 miljoner. Kim berättade att Billund är Danmarks huvudstad för barn. De har som vision och mål att lek och lärande hör ihop. Vi kände genast igen inredningen från Hjörings bibliotek som vi besökte för några år sedan. Det visade sig vara samma arkitekt, Rosan Bosch, som vi är mycket förtjusta i. Hon hade gjort en gul slinga i golvet genom hela biblioteket. Nästa inga möbler hade vanliga former utan var unika och anpassade för just Billunds bibliotek. Detta bibliotek var i huvudsak ett barnbibliotek. Vuxna hänvisades till grannbyn Grindsted, en mil bort där det finns ett bibliotek i en större byggnad där även idrottsanläggning och gymnasium finns. Danska bibliotek är fulla av tekniska lösningar som är enkla och pedagogiska. Det fanns spelplattor inbyggda i möblerna och där Kim bytte spel ibland för att barn som återkommer ska ha något nytt att upptäcka. Hela miljön inbjuder till att klättra, leka, krypa in, åka rutschkana, testa och utforska. Man har använt mycket starka färger och det är ljust i rummet pga. de många takfönsterna. Varje torsdag erbjuds ett Maker space. Vad de ska göra nästkommande vecka marknadsförs via sociala medier. Leksakerna är framme på dagarna då personalen är där. Vid stängning plockas småsaker bort. Även pysselskåpet är låst då man inte har Makerspace igång. I biblioteket finns en stor, mjuk och rund soffa/säng/liggplats som var tänkt för ungdomar. Detta kände vi också igen från Hjöring. Även här verkar det inte fungera. Ungdomarna vill inte "hänga" där. Materialet som var av tyg såg redan lite solkigt ut. Annars var alla "normala" möbler så som fåtöljer, bord stolar osv oerhört fina och sköna att sitta i. Danskarna är duktiga på design. Då många som bor i Billund är tvåspråkiga finns skyltar och böcker också på engelska. Kim berättade att hela

”kulturhuset” ska byggas om och bli mer attraktivt. Kanske kommer det då bli lättare att hitta biblioteket och att det utanpå kan bli lika fint som det är inuti. Enda nackdelen vi kunde finna med Billunds fina bibliotek var den enorma värmen som gjorde att man knappt ville vara kvar. Vi gick hela tiden med frågan: hur får man besökare till biblioteket när det finns så mycket annat som lockar? Kanske kan svaret vara att biblioteket inte har några inträdesavgifter. Vi såg inga besökare medan vi var där. Men det var också mitt på dagen och väldigt fint väder ute.

Vi besökte därefter det spännande huset mitt i byn. Det är ett Legohus där man kan leka, bygga själv m m. Vi betalade inte inträde utan gjorde själva en promenad utanpå byggnaden där en enormt fin utsikt erbjuds och flera roliga lekmiljöer finns.

Ja, Billund är verkligen barnens huvudstad i Danmark. På vårt hotell bodde en barnfamilj som hade varit där i tre dagar. Det är nog minst vad man kan behöva då man vistas i Billund med barn.

Vi hade gott om tid och besökte också Grindsteds bibliotek, som låg lite i utkanten och såg också nybyggt ut. Vi förstod att det var från 2012. En enormt stor anläggning, högt i tak, svalt men lite ödsligt. Ligger inte så centralt men det är klart att många av invånarna studerar där eller besöker idrottsanläggningarna på sin fritid.

Vi åkte hemåt och besökte på vägen Kunsten-museum of modern art i Aalborg. Härlig inspiration att få se en så fantastisk utställning med textilkonstnären Kaarina Kaikkonen.

Vi kom fram till Fredrikshamn lite för tidigt då båten inte skulle gå hem förrän vid kl. 20. Vi uppsökte därför stadens bibliotek. Det var kväll och naturligtvis missade vi precis att de stängt kl.18. Men vi såg att det var folk där inne och eftersom det är Meröppet väntade vi tills någon gick ut och då smet vi in. Hela deras barnavdelning har tema skepp, hamn och pirater. De har en stor plats för sagoläsning och flera spännande platser för läsning, spel mm. Tre killar, ca 8-9 år satt och spelade dataspel mycket intensivt. En mamma med sin dotter städade ett bord och verkade just ha avslutat en pysselstund vid bibliotekets verkstad.

En fråga som kom upp efter våra besök i de tre biblioteken är om de i Danmark funderar på genusfrågor och hur man arbetar med det i sina bibliotek. Återstår att undersöka.

Fascinerande tycker vi också att det är med Meröppet och att alla datorer står fritt framme. Verkar tydligen inte som att någon tar dem.

Vi tackar biblioteksföreningen som gjorde vår resa genomförbar. Vi har redovisat för hela bibliotekspersonalen i Ulricehamn med en PP med ca 50 bilder från vår studieresa.

Britt Dahlström och Vicki Klaiber Svensson, Ulricehamns kommun.